

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE

UPRAVA ZA ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE

Klasa: UP/I-612-08/06-06/0204

Urbroj: 532-04-01-03-02/3-14-2

Zagreb, 2. lipnja 2014.

ZUPANIJA ZADARSKA
OPĆINA ZADAR
OV

Priloga	13. 06. 2014.
Klasifikacija	612-08/14-01/3
Uredni broj	532-14-01

Ministarstvo kulture na temelju članka 12. stavka 1. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, broj 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12 i 157/13) i članka 20. stavaka 1. i 2. Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu vođenja Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 89/11 i 130/13) donosi

RJEŠENJE

1.

Utvrđuje se da **Kulturnopovijesna cjelina naselja Sv. Filipa i Jakova** ima svojstvo kulturnoga dobra.

2.

Prostorne međe kulturnoga dobra iz točke 1. izreke ovoga Rješenja određene su sljedećim katastarskim česticama: 159, 209 (dio), 161, 160 (dio), 165, 162, 163, 54, 46, 51, 39, 36, 34, 49, 85, 215, 216, 217, 239, 240, 244, 241, 245, 246, 247, 248, 86, 89, 91, 87, 94, 92, 93, 95, 97, 96, 98, 100, 101, 102, 262, 265, 105, 103, 90, 88, 270, 106, 272, 269, 271, 108, 273, 110, 109, 111, 107, 289, 192, 191, 190, 189, 188, 187, 185, 186, 183, 184, 181, 182, 178, 177, 180, 175, 179, 176, 174, 172, 173, 118, 117, 115, 84, 81, 80, 113, 112, 116, 114, 170, 171, 169, 168, 83, 79, 76, 75, 78, 77, 82, 74, 72, 70, 71, 73, 69, 68, 10, 9, 99, 104, 4, 3, 65, 50, 45, 44, 43, 38, 35, 37, 36, 57, 58, 62, 61, 64, 63, 60, 42, 41, 40, 59, 48, 47, 2, 7, 1, 8, 66, 12, 11, 17, 67, 53, 52, 6, 5, 55, 13, 14, 15, 16, 24, 18, 26, 22, 23, 25, 30, 31, 32, 33, 164, 19, 20, 21, 29, 28, 27, 167 i 166, k. o. Filipjakov.

Preslik katastarskoga plana Državne geodetske uprave, Područnog ureda za katastar Zadar, Odjel za katastar nekretnina Biograd na Moru (koji je u osnivanju), klasa: 935-06/14-01/01, urbroj: 541-22-04/2-14-169, od 19. veljače 2014. godine, u mjerilu 1 : 1000, s ucertanim prostornim međama kulturnoga dobra, sastavni je dio ovoga Rješenja.

3.

Na području **Kulturnopovijesne cjeline mjesta Sv. Filipa i Jakova utvrđena je zona „B“ (djelomična zaštita povijesnih struktura)** u kojima se primjenjuje sljedeći sustav mjera zaštite:

Sustavom mjera zaštite u zoni „B“ uvjetuje se očuvanje osnovnih elemenata matrice, karakterističnih organizacija ruralnih arhitektonskih kompleksa glavnih i pomoćnih zgrada, njihovih tlocrtnih varijanti kao i oblikovanja arhitektonskih elemenata. Unutar ove zone moguće je provoditi usklađivanje naslijeđenih funkcija s novim sadržajima i potrebama, ali na način da su intervencije načelno usklađene s principima gradnje u primorskim ruralnim prostorima, odnosno da ne narušavaju ambijentalne odlike naselja. U skladu s time moguće su i strogo kontrolirane interpolacije. Prihvatljive su stoga metode konzervacije, rekonstrukcije, interpolacije, rekonstrukcije i integracije na način da se povezuju povijesne strukture s novim sadržajima.

4.

Štiti se obalna slika naselja. Nisu dopušteni radovi nasipavanja i izgradnje na obalnome rubu i morskome priobalju, kao ni gradnja i rekonstrukcija objekata lučke infrastrukture bez prethodne dozvole nadležnoga tijela.

5.

Arboretum Borelli na k. č. 159, k. o. Filipjakov, štiti se kao perivoj u kojem nije dopuštena izgradnja. Dopušta se održavanje postojećih arhitektonskih elemenata urbane opreme parka.

6. Zaštitni i drugi radovi koji bi mogli narušiti integritet kulturnopovijesne cjeline ili pojedinoga kulturnog dobra, na području kulturnopovijesne cjeline mjesta Sv. Filipa i Jakova, unutar prostornih međa određenih točkom 2. izreke ovoga Rješenja, mogu se poduzimati sukladno mjerama zaštite utvrđenima točkama 3., 4. i 5. izreke ovoga Rješenja, samo uz prethodno odobrenje nadležnoga tijela.

7. Predmetno kulturno dobro s prostornim međama iz točke 2. izreke ovoga Rješenja upisat će se u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara pod brojem **Z-2964**, a upis će se objaviti u „Narodnim novinama“.

8. Ovo će se Rješenje dostaviti nadležnom katastru i sudu radi zabilježbe u zemljišnim knjigama.

9. Žalba ne odgađa izvršenje ovoga Rješenja.

O b r a z l o ž e n j e

Oko 25 km jugoistočno od Zadra, uz more, smjestilo se naselje Sv. Filip i Jakov. Naselje je nastalo u kasnom srednjem vijeku kao prirodni izlaz na more Benediktinske opatije na obližnjem Rogovu. Srednjovjekovno selo Rogovo uz crkvu sv. Mihovila (Roka) i kaštel Dvorine imalo je prirodni izlaz na more na mjestu današnjega Sv. Filipa i Jakova. Na području naselja postojala je crkvice posvećena dvojici apostola, Filipu i Jakovu, koja je pak stradala u ratu Ugarske i Mlečana u 14. stoljeću. Prvi pisani trag o mjestu prema arhivskim je dokumentima iz 1387. godine – *sub Rogoua ad sanctus Philipum et Jacobum* – te 1388. g. kao „kontrada svetog Jakova“ – *positi Rogoue iuxta mare in contrata sancti Iacobi*. Seoce je bilo pod Rogovom sve do kraja 15. st. i zato se nazivalo „Rogovski pristan“. Početkom Ciparskoga rata (1570. – 1573.) Turcima je pripala zemlja u zaleđu mjesta, tek kilometar od prve gorske kose, pa se naselje tijekom 16. st. napučilo prebjezima iz porušenih Rogova i Vrbice. Sv. Filip i Jakov stradao je i za Kandijskog rata (1645. – 1647.). Krajem 17. stoljeća, povlačenjem Turaka iz sjeverne Dalmacije, stekli su se uvjeti za obnovu sela i porušene crkve.

Stambeni objekti podižu se na mjestima nekadašnjih, jedan uz drugi, tako da svojim vanjskim fasadama tvore obrambeni zid (naselje ima oblik četverougaoanog „zbjega“ za obranu). To se danas najbolje uočava u nizu kuća na zapadu uz ulicu „Iza sela“ i dijelom sa sjeveroistočne strane. U približno isto vrijeme obnavlja se i župna crkva i kaštel. Tek krajem 19. st. nastaje niz reprezentativnijih zgrada na obali, u luci, koje imaju odlike provincijalnih neostilova.

Staru jezgru naselja karakterizira gusta aglomeracija kuća kroz koju prolazi jedna glavna ulica u smjeru sjever-jug zvana *kunrata* koja je nekad imala očuvano kameno opločenje. Na glavnu ulicu vežu se manje krivudave ulice koje stvaraju ulična proširenja – manje trgove. Sredinom 19. stoljeća formira se i trg Na Vr Sela, koji je i danas središte mjesta. Kuće su građene od kamena; jednokatnice su i dvokatnice s konobom u prizemlju i stambenim dijelom na katovima. Krovovi su na dvije vode prekriveni kupom kanalicom, neke kuće imaju krov na četiri vode. Od vrijednijih primjera arhitekture, osim stare župne crkve sv. Mihovila, možemo izdvojiti i sklop kuća obitelji Borelli s arboretumom koji je zanimljiv hortikulturni objekt. Podignut je kao obiteljski vrt 1902./03. g. te oblikovan po uzoru na talijanske vrtove tog vremena pa se u kompoziciji perivoja uočavaju elementi baroka. Na samoj obali, rivi, jesu kuća Pelicarić (danas zgrada Zagrebačkoga Holdinga) i kuća Eškinja. Na rubu je jezgre i kaštel s očuvanim rimskim mozaikom u podrumu te kamenim pločama na fasadi s grbovima plemićkih obitelji iz 16. stoljeća. Na kuntrati je i *fratarska kuća* s bunarskom krunom obitelji Barbaroša iz 18. stoljeća. Samu obalu, rivu, od mora dijele kameni lukobrani i ostale lučke instalacije podignute za druge Austrijske uprave (krajem 19. st.) kao i neki lučki objekti koje je podignula obitelj Borelli (*Kontov mul*). Stoga je stara jezgra Sv. Filipa i Jakova u cijelosti očuvala povijesnu matricu i tlocrt planski građenoga mletačkog zbjeaga. Očuvala je i većinu stambenih objekata, s manjim preinakama, koji još imaju spomenička svojstva, pa je jezgru Sv. Filipa i Jakova kao takvu potrebno štititi i provoditi mjere zaštite.

Na osnovi predočene dokumentacije i iznesenih činjenica Stručno povjerenstvo za utvrđivanje svojstva kulturnoga dobra, na sjednici održanoj 23. travnja 2014. godine, utvrdilo je da **Kulturnopovijesna cjelina naselja Sv. Filipa i Jakova**, ima svojstvo kulturnoga dobra u smislu članka 7. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te se,

sukladno članku 12. stavku 4. istoga Zakona, određuje njezin upis u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara (točka 7. izreke ovoga Rješenja).

Prostorne međe kulturnoga dobra (točka 2. izreke Rješenja), sustav mjera zaštite (točke 3., 4., 5. i 6. izreke Rješenja) i obveza dostave Rješenja nadležnom katastru i sudu radi zabilježbe u zemljišnim knjigama (točka 8. izreke Rješenja) određeni su sukladno članku 12. stavcima 2. i 4. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Sukladno članku 12. stavku 5. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, žalba ne odgaga izvršenje ovoga Rješenja.

Iz navedenih razloga riješeno je kao u izreci.

Uputa o pravnome lijeku:

Protiv ovoga Rješenja može se izjaviti žalba Povjerenstvu za žalbe pri Ministarstvu kulture u roku od 15 dana od njegova primitka. Žalba se predaje ovom tijelu neposredno ili šalje poštom preporučeno, a može se izjaviti i u zapisnik. Za žalbu se, sukladno članku 7. stavku 1. točki 19. Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 8/96, 77/96, 95/97, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/2000, 116/2000, 163/2003, 17/2004, 110/2004, 141/2004, 150/2005, 153/2005, 129/2006, 117/2007, 25/2008, 60/2008, 20/2010, 69/2010, 126/2011, 112/2012, 19/2013 i 80/2013), ne plaća upravna pristojba.

POMOĆNICA MINISTRICE

Sanja Šaban, dipl. ing. arh.

Dostaviti:

1. Općina Sv. Filip i Jakov, Obala kralja Tomislava 17, 23 207 Sv. Filip i Jakov UO
2. Općina Sv. Filip i Jakov, Obala kralja Tomislava 17, 23 207 Sv. Filip i Jakov UO – **na oglasnu ploču**
3. Zadarska županija, Upravni odjel za provedbu dokumenata prostornog uređenja i gradnje, Ispostava u Biogradu na Moru, Ulica dr. Franje Tuđmana 82, 23 210 Biograd na Moru UO
4. Državna geodetska uprava, Područni ured za katastar u Zadru, Ispostava u Biogradu na Moru, Trg kralja Tomislava 1, 23 210 Biograd na Moru UO
5. Općinski sud u Zadru, Zemljišnoknjižni odjel – Stalna služba u Biogradu na Moru, Kneza Domagoja 1, 23 210 Biograd na Moru UO
6. Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine
 - Konzervatorski odjel u Zadru, I. Smiljanića 3, 23 000 Zadar
 - Odjel za Registar kulturnih dobara, ovdje
 - Pismohrana, ovdje